

Oceny instytucji publicznych

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Raz w miesiącu sprawdzamy opinie Polaków o działalności Sejmu, Senatu i prezydenta. W kwietniu¹ poddaliśmy ponadto ocenie funkcjonowanie Trybunału Konstytucyjnego i Komisji Nadzoru Finansowego.

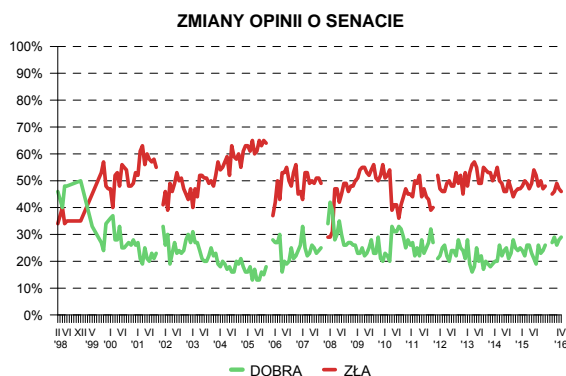
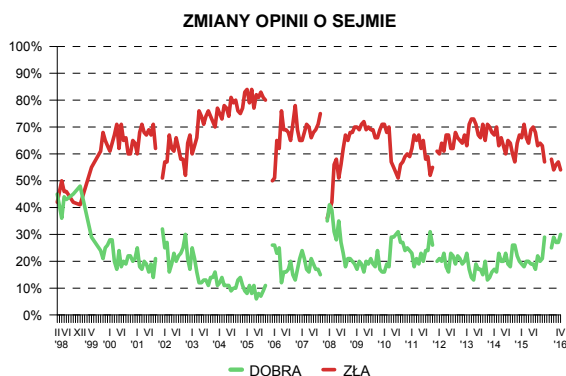
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Notowania parlamentu są zbliżone do ubiegłomiesięcznych, chociaż od marca minimalnie poprawiły się opinie o funkcjonowaniu Sejmu: zwiększył się odsetek Polaków zadowolonych z pracy posłów (o 3 punkty procentowe, do 30%), a zarazem zmniejszył odsetek tych, którzy wypowiadają się o niej z dezaprobatą (o 3 punkty, do 54%). Działalność Senatu – podobnie jak przed miesiącem – dobrze ocenia niespełna jedna trzecia Polaków (29%), natomiast niemal połowa (46%) ją krytykuje.

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany III – IV '16	
		2015										2016				
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV		
w procentach																
Sejm	dobra	20	19	19	17	22	20	21	29	25	29	27	27	30	+3	
	zła	64	69	70	68	63	64	63	57	58	54	56	57	54	-3	
	Trudno powiedzieć	16	12	11	15	15	16	16	14	17	17	17	16	16	0	
Senat	dobra	26	23	21	19	26	23	24	26	27	29	26	28	29	+1	
	zła	47	49	54	52	48	50	47	48	45	46	49	47	46	-1	
	Trudno powiedzieć	27	28	25	29	26	27	29	26	28	25	25	25	25	0	

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (311) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 31 marca – 7 kwietnia 2016 roku na liczącej 1104 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pozytywnie o działalności parlamentu częściej niż inni wypowiadają się najmłodszy respondenci (od 18 do 24 roku życia), mieszkańcy wsi, badani najslabiej wykształceni, uzyskujący najniższe dochody *per capita*, a przede wszystkim zaangażowani w praktyki religijne (uczestniczący w nich przynajmniej raz w tygodniu) oraz ankietowani o prawicowej orientacji politycznej. Natomiast niezadowolenie z niej relatywnie często wyrażają respondenci mający wyższe wykształcenie, mieszkańcy dużych miast, badani deklarujący najwyższe dochody na osobę w gospodarstwie domowym, uczestniczący w praktykach religijnych sporadycznie lub w ogóle niebiorący w nich udziału, identyfikujący się z lewicą lub centrum.

Negatywne oceny pracy posłów przeważają we wszystkich analizowanych elektoratach, z wyjątkiem wyborców PiS, którzy na ogół dobrze wypowiadają się o działalności Sejmu. Najbardziej krytyczni w tym względzie są zwolennicy Nowoczesnej.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	63	25	13
Kukiz'15	33	52	15
PO	15	70	15
Nowoczesna	10	84	6
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	29	47	23
Niezamierzający głosować	16	59	25

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Notowania głowy państwa są w tym roku względnie stabilne i w ciągu ostatniego miesiąca w zasadzie się nie zmieniły. Pozytywne opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy wyraża obecnie blisko połowa Polaków (49%, o 2 punkty procentowe mniej niż w marcu), natomiast niespełna dwie piąte (37%) ocenia ją negatywnie.

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany III – IV '16
	2015									2016				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
	w procentach													
Dobra	60	46	45	50	33	39	42	42	43	47	47	51	49	-2
Zła	31	46	47	40	15	25	22	20	40	38	38	37	37	0
Trudno powiedzieć	9	8	8	10	52	36	36	38	17	15	15	12	14	+2

Do lipca 2015 roku oceny dotyczyły prezydenta Bronisława Komorowskiego

Pod względem pozytywnych ocen obecnej prezydentury *in plus* wyróżniają się najmłodsi dorośli, mieszkańcy wsi, respondenci mający wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe, badani z gospodarstw domowych o najniższych dochodach *per capita*, uczestniczący w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne, natomiast pod względem opinii negatywnych – mieszkańcy miast od 20 tys. do 100 tys. ludności i największych aglomeracji, badani najlepiej wykształceni, uzyskujący najwyższe dochody, praktykujący religijnie kilka razy w roku lub w ogóle niepraktykujący, a także respondenci identyfikujący się z lewicą lub centrum. Pozytywnie o prezydenturze Andrzeja Dudy wypowiada się ogromna większość wyborców PiS, a także przeważająca część sympatyków ruchu Kukiz'15, natomiast na ogół źle oceniają ją zwolennicy Nowoczesnej i PO.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	94	3	3
Kukiz'15	61	21	17
PO	19	71	10
Nowoczesna	15	83	2
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	44	36	20
Niezamierzający głosować	37	38	25

Sposób sprawowania urzędu prezydenta przez Andrzeja Dudę dobrze ocenia ogromna większość głosujących na niego w II turze wyborów prezydenckich, tylko co dwunasty z tej grupy jest nim rozczarowany. Wprawdzie popierający wówczas Bronisława Komorowskiego na ogół źle wypowiadają się o obecnej prezydenturze, jednak mniej więcej co siódmy wyraża o niej pozytywną opinię.

Tabela 5

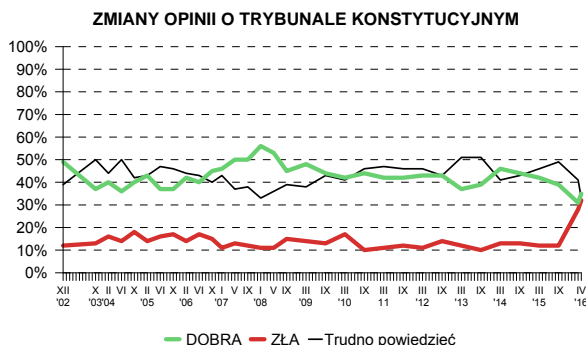
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	84	8	7
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	15	80	6
Niegłosujący	37	39	24

OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO

Ubiegłomiesięczne wyniki wskazywały, że wizerunek Trybunału Konstytucyjnego znacząco ucierpiał na skutek politycznego sporu o obsadę sędziowską, który na dobre rozpoczął się po wyborach parlamentarnych. W kwietniu obserwujemy dalszą polaryzację opinii na ten temat. W ciągu ostatniego miesiąca przybyło badanych zarówno pozytywnie wypowiadających się o funkcjonowaniu Trybunału (wzrost o 4 punkty procentowe, do 35%), jak i tych, którzy oceniają je negatywnie (wzrost o 4 punkty, do 32%). Jednocześnie nadal zmniejsza się odsetek osób niemających sprecyzowanej opinii o pracy tej instytucji (z 41% w marcu do 33% w kwietniu). Obecne i ubiegłomiesięczne notowania Trybunału Konstytucyjnego należą do najgorszych, odkąd monitorujemy opinie o jego działalności, czyli od 2002 roku.

Tabela 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany III – IV '16	
		IX '10	III '11	IX '11	III '12	IX '12	III '13	IX '13	III '14	IX '14	III '15	IX '15	III '16		IV '16
		w procentach													
dobra		44	42	42	43	43	37	39	46	44	42	39	31	35	+4
zła		10	11	12	11	14	12	10	13	13	12	12	28	32	+4
Trudno powiedzieć		46	47	46	46	43	51	51	41	43	46	49	41	33	-8

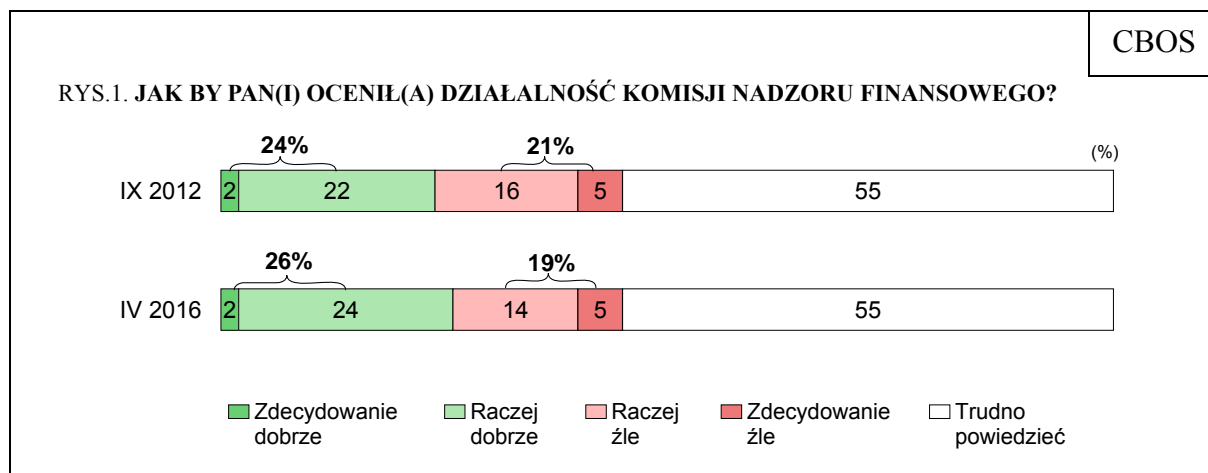
Dobre opinie o pracy Trybunału Konstytucyjnego częściej niż inni wyrażają młodszy badani, zwłaszcza mający od 25 do 34 lat. Najsilniej różnicują je jednak poglądy polityczne i udział w praktykach religijnych. Na ogół pozytywnie o działalności TK wypowiadają się respondenci identyfikujący się z centrum i, przede wszystkim, z lewicą, a także ankietowani biorący udział w praktykach religijnych sporadycznie (kilka razy w roku) lub w ogóle w nich nieuczestniczący. Z kolei złe oceny funkcjonowania Trybunału zauważalnie górują nad dobrymi wśród osób o prawicowych poglądach politycznych oraz najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne (uczestniczących w nich kilka razy w tygodniu). Niezadowolenie z działalności tej instytucji przeważa ponadto wśród zwolenników PiS, natomiast wśród tych, którzy deklarują, że obecnie zagłosowaliby na Nowoczesną lub PO, częstsze są głosy aprobaty. Sympatycy ruchu Pawła Kukiza są pod tym względem podzieleni.

Tabela 7

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nowoczesna	59	23	18
PO	46	24	30
Kukiz'15	33	33	33
PiS	25	50	25
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	34	21	45
Niezamierzający głosować	29	29	42

OCENY DZIAŁALNOŚCI KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Chociaż w ostatnim czasie dość często pojawia się w dyskusji publicznej Komisja Nadzoru Finansowego, a jej przedstawiciele opiniują m.in. takie rozwiązania ustawodawcze, jak podatek bankowy czy prezydencki projekt tzw. ustawy frankowej, wiedza Polaków o tej instytucji jest, jak wynika z deklaracji, niewielka – ponad połowa badanych (55%) nie potrafi ustosunkować się do jej pracy. Wśród pozostałych pozytywne oceny działalności KNF są nieco częstsze niż negatywne (26% wobec 19%).

Kwiecień nie przyniósł dużych zmian w notowaniach parlamentu i prezydenta. Działalność zarówno Sejmu, jak i Senatu nadal częściej spotyka się ze społeczną krytyką niż aprobatą, choć warto zauważyć, że od marca oceny pracy izby niższej nieco się poprawiły i są obecnie jednymi z lepszych w ostatnich latach. Opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy są w tym roku względnie stabilne, dotyczy to zwłaszcza odsetka osób niezadowolonych z działalności głowy państwa. Upolitycznienie Trybunału Konstytucyjnego, które dokonało się w trakcie sporu o obsadę sędziowską, negatywnie wpłynęło na jego wizerunek. Podział społeczeństwa na dobrze i źle oceniających funkcjonowanie tej instytucji, który zarejestrowaliśmy w ubiegłym miesiącu, obecnie nadal się pogłębia: ubywa osób niemających wyrobionej opinii o pracy Trybunału, przybywa natomiast zarówno zadowolonych z niej, jak i niezadowolonych.

Opracował
Michał FELIKSIĄK

A N E K S

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		30	54	16	1103
Płeć	Mężczyźni	33	56	11	524
	Kobiety	27	52	21	578
Wiek	18-24 lata	35	45	21	115
	25-34	31	57	12	208
	35-44	32	52	17	199
	45-54	28	55	17	163
	55-64	29	54	17	195
	65 lat i więcej	29	54	17	223
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	45	17	443
	Miasto do 19 999	29	54	17	144
	20 000 - 99 999	23	55	22	218
	100 000 - 499 999	24	64	11	175
	500 000 i więcej mieszk.	24	65	11	123
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	37	36	27	224
	Zasadnicze zawodowe	34	48	18	270
	Średnie	26	60	14	332
	Wyższe	25	65	10	276
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	63	13	123
	Średni personel, technicy	22	65	13	49
	Pracownicy adm.-biurowi	27	62	11	68
	Pracownicy usług	27	58	15	82
	Robotnicy wykwalifikowani	32	50	19	143
	Robotnicy niewykwalifik.	37	53	9	45
	Rolnicy	33	37	30	40
	Pracujący na własny rach.	24	65	11	57
	Bezrobotni	42	45	12	48
	Emeryci	30	53	17	242
	Renciści	26	50	24	77
	Uczniowie i studenci	38	42	20	71
	Gospodynie domowe i inni	38	42	20	57
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	28	60	13	150
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	61	10	117
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	57	16	306
	prywatnym gosp. rolnym	30	35	35	39
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	41	35	23	134
	Od 650 zł do 999 zł	33	52	15	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	34	53	13	185
	Od 1400 zł do 1999 zł	26	59	14	154
	2000 zł i więcej	22	73	4	183
Ocena własnych war. mater.	Źle	24	60	17	80
	Średnie	28	51	21	418
	Dobre	32	55	13	604
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	58	29	13	42
	Raz w tygodniu	38	44	18	500
	1-2 razy w miesiącu	26	56	18	170
	Kilka razy w roku	18	68	14	256
	W ogóle nie uczestniczy	21	66	13	126
Poglądy polityczne	Lewica	14	77	9	171
	Centrum	22	63	15	281
	Prawica	47	43	10	343
	Trudno powiedzieć	27	44	29	307

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		29	46	25	1102
Płeć	Mężczyźni	32	49	20	524
	Kobiety	27	42	30	577
Wiek	18-24 lata	41	33	26	115
	25-34	30	50	20	208
	35-44	26	50	24	199
	45-54	25	46	29	161
	55-64	30	47	24	195
	65 lat i więcej	27	43	30	223
Miejsce zamieszkania	Wieś	35	39	26	443
	Miasto do 19 999	28	48	24	144
	20 000 - 99 999	21	48	31	218
	100 000 - 499 999	29	49	22	173
	500 000 i więcej mieszk.	25	55	20	123
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	35	32	33	224
	Zasadnicze zawodowe	31	42	28	269
	Średnie	27	51	21	332
	Wyższe	25	53	21	276
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	28	51	21	123
	Średni personel, technicy	23	59	18	49
	Pracownicy adm.-biurowi	28	49	23	67
	Pracownicy usług	19	54	27	82
	Robotnicy wykwalifikowani	27	47	26	143
	Robotnicy niewykwalifik.	38	43	19	45
	Rolnicy	26	32	42	40
	Pracujący na własny rach.	24	58	18	57
	Bezrobotni	32	50	18	48
	Emeryci	31	41	28	242
	Renciści	23	45	32	77
	Uczniowie i studenci	44	31	25	71
	Gospodynie domowe i inni	40	38	22	57
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	29	53	19
spółce właścicieli prywatnych i państwa		28	49	22	117
sekt. pryw. poza rolnict.		26	50	24	306
prywatnym gosp. rolnym		22	30	47	39
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	38	33	29	133
	Od 650 zł do 999 zł	32	44	24	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	34	42	24	185
	Od 1400 zł do 1999 zł	27	49	25	154
	2000 zł i więcej	23	63	14	183
Ocena własnych war. mater.	Źle	13	57	29	79
	Średnie	27	41	31	418
	Dobre	33	47	20	604
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	55	17	28	42
	Raz w tygodniu	37	38	26	498
	1-2 razy w miesiącu	25	48	26	170
	Kilka razy w roku	19	56	25	256
	W ogóle nie uczestniczy	18	61	21	126
Poglądy polityczne	Lewica	17	65	18	171
	Centrum	20	54	27	281
	Prawica	48	35	18	343
	Trudno powiedzieć	24	40	36	306

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Andrzeja Dudy?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		49	37	14	1102
Płeć	Mężczyźni	51	38	11	523
	Kobiety	47	37	16	578
Wiek	18-24 lata	57	25	18	115
	25-34	45	42	13	208
	35-44	42	37	21	199
	45-54	45	42	13	163
	55-64	52	36	12	194
	65 lat i więcej	55	37	8	223
Miejsce zamieszkania	Wieś	60	25	15	443
	Miasto do 19 999	47	39	13	144
	20 000 - 99 999	35	49	16	217
	100 000 - 499 999	48	39	13	175
	500 000 i więcej mieszk.	36	56	8	123
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	55	26	19	224
	Zasadnicze zawodowe	59	28	13	270
	Średnie	45	42	13	332
	Wyższe	39	50	10	276
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	36	49	15	123
	Średni personel, technicy	40	50	9	49
	Pracownicy adm.-biurowi	43	50	8	68
	Pracownicy usług	42	39	18	81
	Robotnicy wykwalifikowani	58	27	16	143
	Robotnicy niewykwalifik.	55	39	5	45
	Rolnicy	57	23	20	40
	Pracujący na własny rach.	37	57	7	57
	Bezrobotni	52	28	21	48
	Emeryci	55	36	10	242
	Renciści	46	37	17	77
	Uczniowie i studenci	52	28	20	71
	Gospodynie domowe i inni	52	29	18	57
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	47	43	10	150
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	48	41	11	117
	sekt. pryw. poza rolnict.	43	42	15	306
	prywatnym gosp. rolnym	61	18	21	39
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	64	21	15	134
	Od 650 zł do 999 zł	49	30	21	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	57	34	8	185
	Od 1400 zł do 1999 zł	46	45	9	154
	2000 zł i więcej	33	62	5	183
Ocena własnych war. mater.	Źle	38	40	23	80
	Średnie	52	31	16	418
	Dobre	48	41	11	604
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	79	17	4	42
	Raz w tygodniu	63	27	10	500
	1-2 razy w miesiącu	42	40	19	169
	Kilka razy w roku	33	49	17	256
	W ogóle nie uczestniczy	25	59	16	126
Poglądy polityczne	Lewica	22	69	10	171
	Centrum	41	47	12	281
	Prawica	73	22	4	342
	Trudno powiedzieć	44	28	28	307

Tabela 4

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Trybunału Konstytucyjnego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		35	32	33	1101
Płeć	Mężczyźni	38	36	26	523
	Kobiety	32	29	40	578
Wiek	18-24 lata	38	27	35	115
	25-34	46	31	23	208
	35-44	36	29	34	199
	45-54	31	36	33	161
	55-64	30	36	35	195
	65 lat i więcej	29	34	38	223
Miejsce zamieszkania	Wieś	34	29	37	441
	Miasto do 19 999	38	31	31	144
	20 000 - 99 999	33	31	36	218
	100 000 - 499 999	34	36	30	174
	500 000 i więcej mieszk.	40	42	19	123
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	36	22	42	224
	Zasadnicze zawodowe	32	32	36	269
	Średnie	32	37	31	331
	Wyższe	40	36	24	276
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	40	35	25	123
	Średni personel, technicy	30	39	30	49
	Pracownicy adm.-biurowi	44	30	26	68
	Pracownicy usług	28	36	35	82
	Robotnicy wykwalifikowani	41	26	33	143
	Robotnicy niewykwalifik.	28	34	38	45
	Rolnicy	29	33	38	39
	Pracujący na własny rach.	34	48	18	57
	Bezrobotni	49	18	33	48
	Emeryci	29	34	37	241
	Renciści	24	28	48	78
	Uczniowie i studenci	46	26	28	71
Gospodynie domowe i inni	29	36	35	57	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	35	39	26	150
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	41	31	28	117
	sekt. pryw. poza rolnict.	38	33	30	305
	prywatnym gosp. rolnym	26	31	43	38
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	34	28	38	135
	Od 650 zł do 999 zł	34	33	33	159
	Od 1000 zł do 1399 zł	37	34	29	185
	Od 1400 zł do 1999 zł	38	34	28	154
	2000 zł i więcej	42	37	21	183
Ocena własnych war. mater.	Źle	26	38	36	81
	Średnie	31	31	38	417
	Dobre	39	33	29	603
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	22	52	26	42
	Raz w tygodniu	33	32	36	498
	1-2 razy w miesiącu	32	37	32	170
	Kilka razy w roku	41	26	33	256
	W ogóle nie uczestniczy	41	35	25	126
Poglądy polityczne	Lewica	49	24	27	171
	Centrum	42	24	34	281
	Prawica	32	47	21	341
	Trudno powiedzieć	24	28	48	307